

Beleidsregels gedenktekens in de openbare ruimte gemeente Súdwest-Fryslân

Het college van burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân:

Heeft overwogen dat het wenselijk is het ongeschreven beleid ten aanzien van plaatsing van gedenktekens te actualiseren en vast te leggen in beleidsregels;

Gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

Besluit:

vast te stellen:

de Beleidsregels gedenktekens in de openbare ruimte gemeente Súdwest-Fryslân

Artikel 1 Definities

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- a. gedenkteken: een standbeeld, plaque, of ander kunstwerk ter nagedachtenis aan één of meerdere personen of gebeurtenis(sen) gerelateerd aan de historie van de gemeente;
- b. geweldsslachtoffer: slachtoffer van een geweldsdelict;
- c. initiatiefnemer: natuurlijk persoon of een rechtspersoon die een gedenkteken op een openbare plaats wil plaatsen of aanpassen;
- d. oorlogsgedenkteken: gedenkteken voor een oorlogsslachtoffer;
- e. oorlogsslachtoffers: personen die zijn omgekomen door oorlogsgeweld of door hun (verzets-) handelingen of houding tegenover de vijand het leven hebben verloren;
- f. openbare plaats: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties;
- g. toestemming: privaatrechtelijke toestemming van de gemeente voor het plaatsen of aanpassen van een gedenkteken;
- h. verkeersslachtoffer: persoon die is omgekomen door een verkeersongeval.

Artikel 2 Toepassingsgebied van de beleidsregels

1. Deze beleidsregels zijn van toepassing op:
 - a. het plaatsen of aanpassen van oorlogsgedenktekens;
 - b. het plaatsen of aanpassen van gedenktekens ter nagedachtenis aan personen of gebeurtenissen, waaronder verkeers- of geweldsslachtoffers;
2. Deze beleidsregels zijn niet van toepassing op het plaatsen of aanpassen van gedenktekens op de gemeentelijke begraafplaatsen.

Artikel 3 Algemene uitgangspunten voor het plaatsen van gedenktekens

1. Het gedenkteken doet naar het oordeel van het college geen afbreuk aan het straat- of omgevingsbeeld.
2. Het gedenkteken mag naar het oordeel van het college het normale onderhoud van de openbare ruimte niet belemmeren, waaronder het verrichten van wegwerkzaamheden.
3. Het gedenkteken mag naar het oordeel van het college geen gevaar voor gebruikers van de openbare ruimte opleveren en de verkeersveiligheid.
4. Indien voor het plaatsen van een gedenkteken een omgevingsvergunning of andere publiekrechtelijke toestemming is vereist, verleent het college alleen toestemming indien de omgevingsvergunning is verleend. Indien de omgevingsvergunning of andere publiekrechtelijke toestemming wordt ingetrokken of wordt vernietigd, vervalt van rechtswege de verleende toestemming.

Artikel 4 Specifieke voorwaarden voor het plaatsen of aanpassen van oorlogsgedenktekens

1. Het is niet toegestaan zonder schriftelijke toestemming van het college een oorlogsgedenkteken te plaatsen of namen toe te voegen aan een bestaand gedenkteken.
2. Het college verleent uitsluitend toestemming voor het plaatsen van een oorlogsgedenkteken indien:
 - a. het gedenkteken van algemene betekenis is voor de oorlogshistorie van een dorp, stad of andere locatie, dan wel een bijzondere betekenis heeft in relatie tot een persoon / personen waarvan de verdiensten in de oorlogshistorie onomstreden zijn;
 - b. de initiatiefnemer naar het oordeel van het college aantoont dat sprake is van (breed) draagvlak vanuit de samenleving.
3. Voordat het college toestemming verleent tot het plaatsen van een oorlogsgedenkteken kan het college advies inwinnen bij rechtspersonen waarvan de statutaire doelstelling is gericht op het herdenken van oorlogsgebeurtenissen of oorlogsslachtoffers.
4. Het college bepaalt per initiatief of het vestigen van een opstalrecht noodzakelijk is.
5. Het college kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.

Artikel 5 Specifieke voorwaarden voor het plaatsen van gedenktekens ter nagedachtenis aan personen of gebeurtenissen

1. Het is niet toegestaan zonder schriftelijke toestemming van het college een gedenkteken te plaatsen ter nagedachtenis aan een persoon of gebeurtenis.
2. Het college verleent uitsluitend toestemming voor het plaatsen van een gedenkteken:
 - a. voor een persoon in de stad of het dorp waar deze persoon is geboren of heeft gewoond gedurende een periode die van betekenis is geweest voor de bekendheid en/of verdiensten van deze persoon of;
 - b. voor een gebeurtenis die naar het oordeel van het college van grote betekenis is geweest voor de samenleving;

mits initiatiefnemer naar het oordeel van het college aantoont dat sprake is van (breed) draagvlak vanuit de samenleving.
3. Het is niet toegestaan zonder schriftelijke toestemming van het college namen toe te voegen aan een bestaand gedenkteken.
4. Het college bepaalt per initiatief of het vestigen van een opstalrecht noodzakelijk is.
5. Het college kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.

Artikel 6 Specifieke voorwaarden voor het plaatsen van gedenktekens ter nagedachtenis aan verkeers- of geweldsslachtoffers

1. Het college verleent geen toestemming voor het plaatsen van gedenktekens voor verkeers- of geweldsslachtoffers.
2. In afwijking van lid 1 kan het college toestemming verlenen voor het plaatsen van een symbolische tegel, steen of ander symbolisch gedenkteken als markering van de plaats van een geweldsslachtoffer.
3. In afwijking van lid 1 kan het college toestemming verlenen voor het tijdelijk plaatsen van een gedenkteken voor een verkeersslachtoffer op de plaats van het ongeluk, onder de volgende voorwaarden:
 - a. het gedenkteken wordt geplaatst voor een periode van maximaal drie maanden;
 - b. de afmetingen van het gedenkteken bedragen maximaal 50 x 50 x 50 centimeter (lxbxh);
 - c. de initiatiefnemer meldt de plaatsing van het gedenkteken vooraf aan het college.
4. Het college trekt de toestemming in indien naar het oordeel van het college het initiatief niet aan de voorwaarden voldoet in lid 3 en artikel 3.
5. Voor het plaatsen van een gedenkteken voor een verkeers- of geweldsslachtoffer wordt door het college geen opstalrecht gevestigd of een vergoeding in rekening gebracht.

Artikel 7 Het plaatsen, verwijderen of aanpassen van gedenktekens

1. Indien voor de plaatsing of aanpassing van het gedenkteken gegraven moet worden, doet de initiatiefnemer op eigen kosten een graafmelding kabels en leidingen bij het kadaster.

2. Indien het gedenkteken is geplaatst voor bepaalde tijd en de initiatiefnemer na afloop van de door college te bepalen termijn niet door of in opdracht van de initiatiefnemer wordt verwijderd, kan het college het gedenkteken verwijderen op kosten van de initiatiefnemer.
3. De kosten van plaatsing, aanleg, onderhoud en verwijdering van het gedenkteken zijn voor rekening van de initiatiefnemer. Eventueel door of namens de gemeente uit te voeren werkzaamheden bij de aanleg worden één op één doorberekend aan de initiatiefnemer.
4. In geval van aanpassing van het gedenkteken is de initiatiefnemer verplicht het eerdere geplaatste gedenkteken op eigen kosten te verwijderen indien dit voor de aanpassing noodzakelijk is. De kosten om de grond weer in de oorspronkelijke staat te herstellen, komen eveneens voor rekening van de initiatiefnemer.

Artikel 8 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden in werking de dag na bekendmaking in het Gemeenteblad.
2. Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels gedenktekens in de openbare ruimte gemeente Súdwest-Fryslân.

Aldus vastgesteld op 16 juli 2024

Het college van burgemeester en wethouders van Súdwest-Fryslân

mr. drs. J.A. de Vries, burgemeester

drs. E.K. Strijker, gemeentesecretaris